

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Hollman Jakub

Název práce: Svěřenské fondy

Jméno a příjmení oponenta : JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil vysoce aktuální (a v současné době diskutované) téma svěřenského fondu a jeho pojetí v českém civilním právu, a to i s ohledem na rekodifikační úsilí. Téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající diskuse na mezinárodní i evropské úrovni (přínosné jsou tomto smyslu polemiky kontinentálních právníků s jejich protějšky z oblasti Common Law a smíšených jurisdikcí – Barriere, Becker, Wood a jiní). Autor v úvodu své práce vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu zřetelně naznačeny a z práce samotné je patrné, že autor zvolil komparativní přístup (Common Law, Québec, Francie, Německo, Rakousko a Itálie), který kombinuje s deskripcí české úpravy v OZ 2012, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s novou právní úpravou svěřenského fondu, a to nejen otázky povahy celého institutu (jenž jinak systematicky zařazuje, byť zestručněle, do kontextu obecnější správy cizího majetku – str. 33), ale i vzniku svěřenského fondu, dále otázky vlastnické autonomie vyčleněného majetku, přičemž naznačil i širší souvislosti (daňové konsekvence – str. 44, interference s právem pozůstalostním atp.) a celkovou úlohu svěřenského fondu v kontinentálním systému vůbec s možnostmi jeho praktického využití. Pozornost věnoval také typologii fiducií a svěřenských fondů, využití v různých socio-ekonomických sférách, právnímu vymezení statutu a ochraně věřitelů. Práci nicméně – alespoň v partiích věnovaných české právní úpravě – vytýkám přílišnou míru zjednodušení a jisté povrchnosti, kdy kompilačně-deskriptivní metoda je autorem přeceněna. Autor totiž některá ze skutečně problematických míst české úpravy ponechává bez povšimnutí, resp. jen heslovitě konstatuje – neproblematicky – základní teze (právní subjektivita fondu, otázka duálního vlastnictví, veřejnoprávní evidence, právní forma zakladatelského jednání, absence statutu a vliv na platnost fondu, relativní neúčinnost právních jednání zkracujících věřitele – běh subjektivních lhůt, transparentnost vlastnické struktury zakladatele etc.).

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (51 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do několika velkých kapitol, kdy dvě z nich (6-7) usilují o vymezení a základní charakteristiku (analýzu) svěřenského fondu v tuzemské právní úpravě. Další kapitoly (komparativní analýza – kap. 3-5) je pak věnována trustům a obdobným institutům v jednotlivých vybraných zahraničních jurisdikcích.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (zahraničních i českých), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české i cizojazyčné doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá několik podnětných názorů a závěrů. S judikaturou nepracuje vůbec. Je třeba připomenout jednu ze zásadních slabin úpravy, a to, že v OZ 2012 zcela absentují výslovná ustanovení regulující vztah svěřenského fondu zřízeného *mortis causa* a institutů dědického práva. Nemusí jít však jen o případy svěřenského fondu pro případ smrti, neboť tato kolize může vyvstat i při existenci svěřenského fondu zřízeného *inter vivos*, a to se zřetelem k právu nepominutelných dědiců na povinný díl.

Při ústní obhajobě by se autor mohl blížeji vyjádřit zejména:

- Musí mít zakladatelské jednání, tj. jednání, jímž se zakládá svěřenský fond, formu veřejné listiny? Je zapotřebí existence statutu k platnému vzniku fondu?
- k testamentárnímu svěřenskému fondu (popř. svěřenskému fondu vůbec) a vymezení jeho relací k ustanovením práva dědického – zejména z hlediska aplikace jednotlivých ochranných kautel (falcidiánská kvarta, právo na povinný díl etc.)
- výhody a nevýhody veřejnoprávní evidence svěřenských fondů

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce nadstandardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy velmi dobré znalosti vybrané hmotněprávní problematiky komparovaných úprav, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci ve zvolených oblastech analyzovaných právních řádů a neshledal jsem v ní zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu s komparativním prvkem, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě a doktrínách vybraných států. Drobné připomínky jsem uplatnil výše v posudku. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: velmi dobře.

Datum: 26. 8. 2014

Podpis oponenta diplomové práce: